

Remissyttrande

Kontaktpersoner i detta ärende

John Woxström

070-936 07 99

john.woxstrom@akeri.se

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

SVERIGES ÅKERIFÖRETAGS YTTRANDE ÖVER REMISS ANGÅENDE TYDLIGARE REGLER VID KONSUMENTAVTAL, DS 2019:3

Sveriges Åkeriföretag är med cirka 5 600 medlemsföretag åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sammanfattning

- Sveriges Åkeriföretag instämmer i kommissionens synpunkter kring bristerna i det svenska genomförande av direktiv 2011/83/EU
- Sveriges Åkeriföretag konstaterar att det är riksdagen som meddelar föreskrifter genom lag, 8 kap. 1 § RF. Det är då oacceptabelt att ens tro att ett lojalt genomförande av hela eller delar av ett direktiv kan ske genom att vissa artiklar enbart nämns och kommenteras i propositionen i form av motivuttalanden
- Sveriges Åkeriföretag inskränker sitt svar till det författningsförslag som finns i promemorian avsnitt 1.1 med förslag till lag om ändring av konsumentköplagen (1990:932) 6 § och de motiv som finns i promemorian om detta förslag.
- Sveriges Åkeriföretag ifrågasätter varför artikel 20 ska genomföras i konsumentköplagens 6 § som handlar om när en vara är avlämnad och inte i

konsumentköplagens 8 § som just handlar om riskens övergång, alltså det som artikel 20 handlar om

- Sveriges Åkeriföretag anser att det förslag som presenterats för att genomföra artikel 20 inte överensstämmer med lydelsen av den artikeln.

Allmänt

Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss. Sveriges Åkeriföretag har tagit del av de handlingar som bifogats remissen. Sveriges Åkeriföretag önskar med anledning av detta framföra följande.

Allmänna utgångspunkter om ett direktivs genomförande

Sveriges Åkeriföretag instämmer i kommissionens synpunkter kring bristerna i det svenska genomförande av direktiv 2011/83/EU. Det är uppenbart att vissa bestämmelser i det direktivets artiklar inte har kommit att genomföras i de svenska lagarna om konsumenters rättigheter som nu föreslås ändrade genom departementspromemorian.

Det måste då konstateras att det är riksdagen som meddelar föreskrifter genom lag, 8 kap. 1 § RF. Det är då oacceptabelt att ens tro att ett lojalt genomförande av hela eller delar av direktivet kan ske genom att vissa artiklar enbart nämns och kommenteras i propositionen i form av motivuttalanden, se Gemensamt konsumentskydd i EU (prop. 2013/14:15). Skulle det komma att anses att ett genomförande av ett direktiv kan ske genom motivuttalanden, och därmed att dessa uttalanden skulle anses vara ett acceptabelt sätt att genomföra direktivet (eller delar av direktivet), skulle det direkt strida mot 8 kap. 1 § RF. Konsekvensen skulle då bli att tjänstemän på departementet, som är de som i praktiken skriver och formulerar texten i motiven, skulle få en ”lagstiftande” roll.

Vi kan med förfäran se vilka konsekvenser ett motivuttalande har fått i domen 2018-09-25 i målet UM 12649-18 vid Migrationsöverdomstolen. I skälen för avgörandet, sidan 11, citeras prop. 2019/10:80 om lagprövningen enligt 11 kap. 14 § RF. Enligt motiven uttalas en påminnelse om att riksdagen är att betrakta som grundlagens främsta uttolkare. Migrationsöverdomstolen anför i sin dom under punkt 4.1 att ett viktigt syfte med lagprövningsinstitutet är att vissa av de centrala fri- och rättigheterna i 2 kap. RF ska få fullt genomslag i rättstillämpningen. Just 2 kap. RF nämns särskilt i prop. 2009/10:80 på sidan 147 tredje stycket. Därefter motiverar Migrationsöverdomstolen sin dom utifrån detta motivuttalande i propositionen. Att lagprövningen inte är inskränkt till enbart 2 kap. RF nämner domstolen dock inte.

Men den som har formulerat denna påminnelse, om att riksdagen är att betrakta som grundlagens främsta uttolkare, har fullständigt missförstått hur maktindelningen mellan den beslutande makten, den verkställande makten och

domstolarna ska ske i en demokrati. I förlängningen skulle detta motivuttalande kunna användas vid en lagprövning för det fall att till exempel riksdagen beslutar att ändra en grundlag utan att iaktta bestämmelserna i 8 kap. 14 § RF om två likalydande beslut med allmänt val mellan dem m.m. Vid en lagprövning ska alltså en domstol då påminnas om att det är riksdagen som betraktas som grundlagens främsta uttolkare. Därmed kommer domstolen att känna sig bunden av motivuttalanden i prop. 2009/10:80 och anse att grundlagsändringen är genomförd på ett korrekt sätt eftersom det är riksdagen som har beslutat om den, och det är riksdagen som är grundlagens främsta uttolkare.

Av dessa skäl tillstryker Sveriges Åkeriföretag i och för sig att ändringar *ska ske i de lagar* som omfattas enligt promemorian för att det tydligt ska framgå av dem att det är ett direktiv som genomförs. Det duger alltså inte att genomföra ett direktiv, helt eller delvis, genom motivuttalanden. Motivuttalanden bör därför beaktas med försiktighet.

Närmare om förslaget till Tydligare regler vid konsumentavtal, Ds 2019:3

Sveriges Åkeriföretag inskränker sitt svar till det författningsförslag som finns i promemorian avsnitt 1.1 med förslag till lag om ändring av konsumentköplagen (1990:932) 6 § och de motiv som finns i promemorian om detta förslag.

Först måste det ifrågasättas varför artikel 20 ska genomföras i konsumentköplagens 6 § som handlar om när en vara är avlämnad och inte i konsumentköplagens 8 § som just handlar om riskens övergång, alltså det som artikel 20 handlar om, se även rubrikerna före respektive paragraf. Det vore rent av bättre att behandla dessa två paragrafer tillsammans när artikel 20 ska genomföras.

Sveriges Åkeriföretag anser vidare att det förslag som presenteras för att genomföra artikel 20 inte överensstämmer med lydelsen av den artikeln.

Artikel 20 talar tydligt om att den gäller avtal där näringsidkaren *sänder* varorna till konsumenten. Artikel 20 gäller således inte när näringsidkaren överlämnar varorna fysiskt till konsumenten eller till någon som konsumenten har utsett. Detta framgår vidare av skäl 55 i direktivet, en integrerad del av det.

Artikel 20 första meningen gäller alltså avtal där näringsidkaren *sänder* varorna till konsumenten. Då ska risken för varorna övergå till konsumenten när

- konsumenten, eller
- tredje part, dock inte transportföretaget, som konsumenten har utsett för detta ändamål

fysiskt har tagit varorna i besittning.

Ett exempel är när näringsidkaren enligt avtal med konsumenten *sänder* varorna med Postnord till ett utlämningsställe och konsumenten själv fysiskt hämtar varorna, eller när konsumenten t.ex. utser sin maka att fysiskt hämta varorna.

Detta går inte att utläsa av förslaget till ny lydelse av 6 §.

Artikel 20 andra meningen gäller i stället att risken ska övergå till konsumenten

- efter leveransen till transportföretaget, om det är konsumenten som *anlitat* transportföretaget för transporten av varorna, och
- det inte är näringsidkaren som erbjudit detta transportalternativ.

Inte heller detta går att utläsa av förslaget till ny lydelse av 6 §.

I både första stycket och andra stycket i förslagets lydelse av 6 § talas det om att köparen har *anlitat* en transportör. Men det är skillnad på att som

- konsument/köpare direkt själv t.ex. lyfta på telefonluren och ringa en transportör och *anlita* (ingå avtal med denne) om transporten, och att som
- konsument/köpare *anlita/välja* en transportör från en palett av möjliga val vid t.ex. köp via en internetsite där näringsidkaren erbjudet ett antal prisdifferentierade transportalternativ men där avtalet om själva transporten ingås mellan näringsidkaren och transportören, och att som
- konsument/köpare *anlita/välja* en transportör från en palett av möjliga val vid t.ex. köp via en internetsite där näringsidkaren erbjuder ett antal prisdifferentierade transportalternativ *och* där avtalet om själva transporten ingås mellan transportören och konsumenten/köparen.

Se även sidan 68 i promemorian.

Avslutande kommentar

Sveriges Åkeriföretag anser att förslaget till ändring av konsumentköplagen bör omarbetas då det är tveksamt om detta verkligen genomför artikel 20 i svensk lagstiftning på rätt sätt, och på ett lojalt sätt.

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står gärna till Justitiedepartementets förfogande även i framtiden i arbetet med regelgivning som berör transportsektorn för godstransporter på väg.

Ulric Långberg
Branschchef